

Jotunheimen (Noorwegen)

/Biva

Debbie Sanders houdt van kampeertochten op sneeuwschoenen in diverse berggebieden van Europa, en volgde een opleiding tot accompagnateur en montagne. Haar verhalen kun je lezen op: www.debbiesanders.be

Je vindt onderstaande artikel, in uitgebreide versie op: hikingadvisor.be/2015/12/06/bivakkeren-in-de-sneeuw/.

Veel hikers kijken er tegenop om te gaan kamperen in de winter. Is het dan niet koud? Natuurlijk wel, maar als je het op de juiste manier aanpakt, dan hoeft een bivak in de sneeuw zeker geen lijdensweg te zijn. In dit artikel vatten we de belangrijkste tips voor een geslaagde winterbivak kort samen. Een meer uitgebreide versie van dit artikel vind je terug op hikingadvisor.be.

Houd rekening met de volgende tips bij de keuze van je bivakplaats

- Een lawineveilige plek staat op nummer 1. Vermijd steiler terrein en plekken aan de onderkant van zulke hellingen. Hou voldoende afstand van de uitstroom van lawinebanen als je op de vallebodem wil bivakkeren.
- Daarnaast kijk je uit voor een beschutte plek waar de wind minder hard uithaalt. Hoge windsnelheden en stormen doen zich in de winter veel frequenter voor dan tijdens de zomer.
- Je kiest beter voor een iets hogere bivakplek want koude lucht accumuleert zich bij rustig weer met opklaringen of onder een heldere hemel over lager gelegen terrein.

Benodigd kampeermateriaal

- Een vierseizoenstent: windvast en sneeuwdragend, minstens één ventilatieopening bovenin de tent, tentzeil moet tegen de grond spannen (sneeuwflappen zijn optioneel), een ruimer slaapgedeelte en voortent is belangrijk bij slecht weer.
- Het benodigde temperatuurbereik van je slaapzak hangt af van het gebied en het moment dat je er gaat bivakkeren. Een comforttemperatuur van -15° Celsius voldoet meestal. Vroeg in het winterseizoen in noordelijke gebieden is een nog warmere slaapzak nodig. Voorkeur gaat uit naar dons omdat het meer comfort biedt en haalbaar blijft qua gewicht. Een slaapzak kun je maar in beperkte mate upgraden. Wil je niet meteen in zo'n warme slaapzak investeren, dan kan je dit huren in gespecialiseerde buitensportzaken.
- Een warm winterslaapmatje of combinatie van twee zomeratjes. Omwille van convector binnen een luchtmatras of zelfopblaasbaar matje, is het belangrijk om het gesloten celschuimmatje bovenaan te leggen. Ook een reddingsdeken helpt enkel als je het bovenop je matje legt.

Je tent opzetten in de sneeuw

Eenmaal een geschikte bivakplek gevonden, dan neem je je tijd om die wat in te richten:

- Doe warme en winddichte kledij aan.
- Maak een sneeuwmuurtje op onbeschutte plaatsen in de vorm van een halve cirkel.
- Druk de sneeuw met je sneeuwschoenen of ski's samen waar je je tent gaat zetten.
- Pak je tent uit en veranker meteen bij veel wind.
- Veranker alle punten en stormkoorden, via sneeuwpijpketten of ander materiaal als ski's, sonde, pikkel, stokken... Je kan deze ankers ook horizontaal ingraven via een dodeman-systeem, zeker handig in poedersneeuw.
- Door sneeuw(blokken) tegen het buitenzeil aan te leggen, kan je vermijden dat de sneeuw eronderdoor blaast.

Multifuelbrander

koken in de sneeuw

Koken bij vriestemperaturen

Als de temperatuur onder het vriespunt zakt, gaat ook de prestatie van sommige brandstoffen naar beneden. Bovendien wil je snel water kunnen opwarmen in geval van nood. De twee soorten brandstoffen die in de winter het meest bruikbaar zijn:

- Benzine is en blijft de meest betrouwbare brandstof. Het heeft geen last van de koude en hoogte. Belangrijk is uiteraard om wel te leren werken met een multifuel-brander, maar eenmaal je daarmee weg bent, kun je veilig koken.
- Sommige winterhikers gebruiken ook gas in combinatie met een specifiek voor de winter geschikte gasbrander. Let wel, dit is enkel mogelijk met (1) patronen met een gasmengsel met butaan/propaan/isobutaan (vb. Primus winter gas) en (2) een vrijstaande gasbrander waarbij het gaspatroon met behulp van een aanvoerslang op zijn kop kan gedraaid worden zodat de brander kan gevoed worden met het "vloeibare gas" én er een voorverwarmbuisje over de branderkop loopt om de brandstof te vergassen alvorens het de branderkop inloopt.

Je warm houden op de bivakplaats

Het warm hebben hangt van heel wat factoren af, niet enkel de omgevingstemperatuur maar ook je metabolisme en vermoeidheid spelen een rol. Enkele tips:

- Onderweg: Spaar energie door geen te zware tocht te ondernemen, overmatig zweten te vermijden, je kledij aan je inspanning aan te passen en genoeg te eten en te drinken.
- Op de bivakplaats: doe een droge basislaag en thermische broek aan, gebruik een donsjas, eet en drink meer dan je gewend bent, extra vet mag, vermijd sterke drank.
- Bij het slapen: beweeg nog even voor je de slaapzak induikt, snoer de slaapzak toe tenzij je het echt te warm hebt, bedek zoveel mogelijk je huid en hoofd, ga plassen als de nood hoog is.

Het graven van een sneeuwhol

Een sneeuwhol graven doe je niet elke dag of voor je plezier, het vraagt namelijk behoorlijk wat tijd (minstens twee uur voor een tweepersoons onderkomen) én veel energie om een hol te maken. Het is wel nodig om te weten hoe je het moet doen voor als je het in een noodgeval echt nodig hebt.

Wat heb je nodig? Eén stevige (aluminium) sneeuwschop per persoon én waterdichte kledij (want je wordt nat, kled je niet te warm want je gaat zweten).

Er zijn verschillende types sneeuwonderkomens maar deze twee types zijn de handigste om te maken met enkel een sneeuwschop ter beschikking en met beperkte mankracht:

- Klassiek sneeuwhol: Je gaat in een bestaande flank een schacht graven die uitmondt in een hol. Het sneeuwdek moet hiervoor dik genoeg zijn.
- Quinzie: je legt de rugzakken bijeen maar daarbovenop een zeil, waarop je enorm veel sneeuw gaat verzamelen. Je stampt geregeld aan. Tot slot graaf je een schacht naar de rugzakken om ze ervan onderuit te trekken, en dan verder het hol groter te maken zodat je er in kan slapen. Voordeel is dat je dit ook al kan maken als het sneeuwdek nog niet zo dik is. ▲

Queyras (Frankrijk)

Rondane (Noorwegen)

Bjelasnica (Bosnië-Herzegovina)